

bili kočevski Nemci pesem s tem motivom prinesli iz svoje nekdanje nemške domovine, kot zmotne, ter ugotavlja, da so Kočevarji to pesem prevzeli od svojih slovanskih sosedov v štirih variantah. Pri tem upošteva Seemann le srbsko-hrvatske pesmi, pa naj zato na tem mestu opozorimo, da poznamo tudi Slovenci pesem s tem motivom. Zapisana je bila v Prekmurju, objavljena pa v Štrekljevih Slov. narodnih pesmih (I. zv., št. 215, Mož se vrne na ženino svatovščino). O pesmi z motivom o moževi vrnitvi na ženino svatbo je pri nas že razpravljala prof. Ivan Grafenauer, ki je ob tej priliki še pred Seemannom zavrnil trditve nemškega folklorista Johna Meierja, da je ta pesem germanškega izvora in njene slovensko-hrvatske variante izposojene od Nemcev (prim. Iv. Grafenauer, Lepa Vida, Ljubljana 1945, str. 225—227). Pred nekaj leti pa je bila zapisana v Rečici ob Savinji na Štajerskem pravljičica (ostalina pesmi) o Kralju Matjažu, ki jo moramo šteti tudi kot varianto k baladni pesmi o vrnitvi moža na ženino svatovščino (prim. Ivan Grafenauer, Slovenske pripovedke o Kralju Matjažu, Ljubljana 1951, str. 22—26, 235—239).

Toliko na kratko o poročilu o občem etnografskem kongresu v Nemčiji leta 1951. O razni etnografski problematiki, ki se je obravnavala na kongresu, pa bi kazalo o priliki spregovoriti v posebni razpravi skupno s podobnimi vprašanji od drugod po svetu.

Boris Orel

Adolf Mais, Völkerkunde, Volkskunde, Urgeschichte und Anthropologie in den Museen Österreichs. Mitteilungsblatt der Museen Österreichs. Ergänzungsheft Nr. 1. Wien 1952. 8°. 64 str.

Za četrti mednarodni kongres antropologov in etnologov je izšla priloga glasila avstrijskih muzejev, da pouči kongresiste o nastanku in vsebini etnoloških, etnografskih, prazgodovinskih in antropoloških zbirk v avstrijskih muzejih. To je gradivo o znanstveni skupini, ki je nastala pod svetovnimi študijskimi pogledi Dunaja v drugi polovici XIX. stoletja, se polagoma specializirala na Avstro-Ogrsko in Evropo, dokler se ni končno omejila na Avstrijo. V zvezi s tem obsegajo osrednji dunajski muzeji primerjalno gradivo Prekmorja, Evrope in Avstrije, deželni muzeji pokrajinsko enotnega, krajevni muzeji pa imajo v največji meri, in to zlasti s spomeniški muzeji (Heimathäuser) konservatorski značaj. Deželne in krajevne muzeje pogosto vežejo enotne delovne akcije, osrednji muzeji pa vzdržujejo zveze z ustreznimi inozemskimi znanstvenimi panogami. Prilogo zaključujejo življenjepisi aktivnih znanstvenih muzejskih nameščencev.

Franjo Baš

Leopold Schmidt, Geschichte der österreichischen Volkskunde. Wien 1951. 8°. 207 strani.

Avtor misli s pojmom avstrijske etnografije nemške etnografske objave in zbirke v času Avstro-Ogrske in Avstrije, s pojmom etnografije pa znanost o življenju izročil, ki ga obravnava v njegovi biti (Sein) v nasprotju z zgodovino, ki proučuje življenje v razvoju in nastajanju. V obsegu etnografije združuje izročilo vseh razredov ter izhaja pri etnografski delovni metodi iz Spamerjevega naziranja o etnografiji kot zgodovinski znanosti s psihološko smotrnostjo. V zgodovini avstrijske etnografije podaja in vrednoti posamezne dobe etnografske dejavnosti (I. humanizem in renesansa; II. barok in racionalizem; III. rokoko in prosvetljenstvo; IV. empire in centralizem; V. biedermeier in romantika; VI. pozitivizem in liberalizem; VII. nova romantika in nacionalizem; historizem in stvarnost) na temelju delovne metode in stvarne vsebine s posebnim namenom, da rehabilitira avstrijsko etnografijo, ki je z novo romantiko in nacionalizmom zašla marsikje na stranpota. Vloge historičnega materializma v avstrijski etnografiji posebej ne načinja. Delo koristno zaključujejo številni seznanji strokovnih objav, ki so značilne za posamezne dobe ter obsežni osebni krajevni in stvarni registri.

Franjo Baš